

Kontrollutvalget i Hasvik kommune

Møte nr. 1/2021
28. mai 2021

Arkivkode
4/1 03
Journalnr.
2021/13043-14

S A K S F R E M L E G G

SAK 06/2021 - OPPSTART AV FORVALTNINGSREVISJON - SIKKERHET OG BEREDSKAP

Saksbehandler: Tom Øyvind Heitmann

Saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024
- Risiko- og vesentlighetsvurdering – Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll – 2021-2024

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet. Dette på bakgrunn av en plan for forvaltningsrevisjon som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget i Hasvik kommune har vedtatt at utvalget selv tar initiativ til oppstart av de enkelte forvaltningsrevisjoner, i motsetning til tidligere praksis der kommunens revisjon (Vefik IKS), som leverandør har tatt initiativet til oppstart av de vedtatte forvaltningsrevisjonene.

Kontrollutvalgets vedtak om oppstart av forvaltningsrevisjon skal gi en klar bestilling til revisjonen med angivelse av forvaltningsrevisjonens formål, hovedproblemstillinger og avgrensninger. På bakgrunn av kontrollutvalgets bestilling utarbeider revisjonen en prosjektskisse/prosjektplan som legges fram til behandling i kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets sekretariat, KUSEK IKS:

Alta

Hammerfest

Org.nr. 991 520 759
Postadresse:
Sorenskrivervn. 11
9502 Alta

Besøksadresse:
Sorenskrivervn.11
Tlf.:918 72 937

Besøksadresse:
Fuglenesvn. 82
Tlf.:957 80 657

Web: www.kusek.no

Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024

Kommunestyret i Hasvik vedtok kommunen sin plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024 på møte 3. mars 2021 (sak 6/21). Vedtaket var i tråd med kontrollutvalgets innstilling, og lyder som følger:

1. Hasvik kommunestyre viser til oversendt innstillingssak 24/2020 fra kontrollutvalget, med de fremlagte dokumenter «Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for planperioden 2021-2024 – Hasvik kommune» og «Plan for forvaltningsrevisjon for planperioden 2021-2024 for Hasvik kommune.
2. Kommunestyret godkjenner fremlagte plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024 for Hasvik kommune, med følgende forvaltningsrevisjoner i prioritert rekkefølge:

(mrk.: tall angitt i parentes henviser til kapittelnummer i risiko- og vesentlighetsvurderingene der området omtales)

2021	2022	2023	2024
1. VEFIK IKS (7.3.4)	1. Bemanning, rekruttering og kompetanse (3.14)	1. Avvik og varsling (3.8)	1. Informasjons-sikkerhet og personvern (3.10)
2. Sikkerhet og beredskap (3.12)	2. Pleie- og omsorgstjenester (4.1, 4.2., 4.3)	2. Næringsarbeid (3.15)	2. Barneverntjenesten (5.4)
3. Spesialundervisning (5.3)			

- For å sikre nødvendig fleksibilitet i forhold til behov som kan dukke opp, delegerer kommunestyret myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer i planen i løpet av planperioden. I denne sammenheng legges til grunn at kontrollutvalget før oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt undersøker om det under tiden kan ha skjedd vesentlige endringer i risiko- og vesentlighetsbildet som aktualiserer at det angjeldende prosjektet nedprioriteres, eller utgår og erstattes med et annet.
- Kommunestyret legger videre til grunn at hver enkelt forvaltningsrevisjon gjennomføres innenfor en gjennomsnittlig timeramme på 250-350 timer. Eventuelle avvik fra dette vil øke eller redusere antall forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres i denne planperioden.
- Kommunestyret legger til grunn at det ikke skal gjennomføres eierskapskontroll i 2021. Ved eventuell gjennomføring av eierskapskontroll i 2021 vil dette medføre redusert samlet timetall til gjennomføring av forvaltningsrevisjon dette året.

Risiko- og vesentlighetsvurdering 2021-2024

Sekretariatet har i 2020 utarbeidet risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for Hasvik kommunes Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen er det gjort følgende vurderinger når det gjelder sikkerhet og beredskap:

Overordnet rammeverk

Lovens formål om kommunal beredskapsplikt § 1 er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur.¹ Det vil si at kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. I det ligger det at de skal være opptatt av innbyggernes ve og vel.

Området har flere særlovgivninger blant annet innenfor brann, vann, kraft, akutt forurensning, plan- og bygningsloven samt helse/omsorg.

ROS-Analyse

I følge Sivilbeskyttelsesloven plikter kommunen å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.²

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ved utarbeiding av planer etter Plan- og bygningsloven. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.³

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Beredskapsplan⁴

Med utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen utarbeide en beredskapsplan. Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over hvilke tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Som et minimum skal beredskapsplanen inneholde en plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikt, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkningen og media.

Beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum én gang per år. Kommunen skal sørge for at planen blir jevnlig øvet.

¹ Lov om kommunal beredskapsplikt (Sivilbeskyttelsesloven 2010).

² Lov om kommunal beredskapsplikt (Sivilbeskyttelsesloven 2010), § 14.

³ Plan- og bygningsloven § 11-4 første ledd.

⁴ Kravene til beredskapsplan står i sivilbeskyttelsesloven § 15.

Hasvik kommune

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) gjennomfører hvert år en spørreundersøkelse hvor status på kommunenes samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid kartlegges.⁵ Undersøkelsen for 2020 ble utført i januar. I følge opplysninger som er tilgjengelig på DSBs nettside har Hasvik kommune svart at ROS-analysen sist ble gjennomført i 2015 eller tidligere og at kommunen har en overordnet beredskapsplan som sist ble oppdatert i 2019. Det framgår videre at overordnet beredskapsplan er utarbeidet med utgangspunkt i helhetlig ROS-analyse og at den inneholder plan for kommunens kriseledelse, varslingsliste, oversikt over interne og eksterne ressurser, evakueringsplan og plan for krisekommunikasjon. Det framgår også at det sist ble øvd i 2017 eller tidligere. Kommunens svar viser at det i stor grad er samarbeidet med eksterne aktører i utarbeidelse av ROS-analyse, planlegging, øving og krisehåndtering. Det er i tillegg svart på noen konkrete beredskapsmessige spørsmål.

Hasvik kommune har en smittevernplan fra 2004.⁶

Risiko og vesentlighetsvurderinger

Perspektiv

En kommunes sikkerhet og beredskap er vesentlig sett ut i fra flere perspektiv. Dette gjelder spesielt i et samfunns- og miljøperspektiv og et brukerperspektiv, men også ut fra et økonomisk perspektiv, et medarbeiderperspektiv og et organisatorisk perspektiv.

Risikofaktorer og konsekvenser

Brukerperspektiv: Svikt i kommunens arbeid med sikkerhet og beredskap kan øke risikoen for manglende dekking av innbyggernes grunnleggende behov for tjenester, både fra offentlig og privat virksomhet. Svikt i kommunens kommunikasjon og informasjon til innbyggerne kan blant annet føre til unødvendig uro og panikk i befolkningen og lokalsamfunnet. Dette kan også bidra til at innbyggere ikke opptrer slik de kommunale myndigheter pålegger eller anbefaler.

Medarbeiderperspektiv: I et medarbeiderperspektiv kan det for eksempel forekomme lav eller ingen kunnskap om hvilken rolle og funksjon ulike ansatte i kommunen skal ha i krisetider. Det kan også være at det ikke foreligger noen form for eller klart definerte roller og funksjoner for kommunens ansatte i krisetider.

Samfunns- og miljøperspektiv: Ved eventuell svikt i kommunens arbeid med sikkerhet og beredskap må det antas at risikoen for skade og andre negative virkninger vil øke ved eventuelle uønskede hendelser som for eksempel naturkatastrofer, ulykker og pandemier. Dette gjelder blant annet miljø, natur, helse, eiendom, infrastruktur, næringsliv, tilgang på velferdstjenester og andre samfunnsforhold.

Økonomisk perspektiv: Uønskede hendelser som for eksempel naturkatastrofer, ulykker og pandemier kan ha store økonomiske konsekvenser, både direkte og indirekte. Det være seg

⁵ Se nettsiden <https://www.dsb.no/menyartikler/statistikk/kommuneundersokelsen/>

⁶ Se <https://www.hasvik.kommune.no/getfile.php/168255.841/Smittevernplan.pdf>.

skade på offentlig og privat eiendom og utstyr, tapte inntekter for næringsliv, tapte lønnsinntekter for innbyggerne, samt økte utgifter for kommunen. Graden av slike konsekvensene kan videre påvirkes av kommunens grad av forebyggende arbeid og evne til å håndtere konkrete kriser som inntreffer.

Organisatorisk perspektiv: I et organisatorisk perspektiv kan det finne sted risikofaktor og uønskede hendelser på mange plan i kommunens arbeid med sikkerhet og beredskap. Det kan forekomme svikt i blant annet kartlegging, analyser og planlegging (ROS-analyser med mer), organisering av krise- og beredskapsarbeid, samhandling innad i kommunen, samt kommunens samhandling med omgivelsene.

På dette området vurderes konsekvensene av uønskede hendelser å være på **høyt** nivå.

Særskilte risikofaktorer i Hasvik kommune

Til tross for at kommunen nylig har oppdatert kommuneplanens samfunnsdel (se punkt 3.2.2 ovenfor) er den helhetlige ROS-analysen ikke oppdatert siden senest 2015. Manglende oppdatering innebærer en risiko for at endringer i risiko- og sårbarhetsbildet ikke blir fanget opp.

Risikoreduserende tiltak

Selv om kommunens smittevernplan er av eldre dato vil bare det forhold at kommunen har en plan være risikoreduserende. Kommunen har i januar 2020 svart at den har en ROS-analyse fra 2015 eller tidligere og en overordnet beredskapsplan fra 2019, og at det ble øvd sist i 2017 eller tidligere. Vi er ikke kjent med hva som har skjedd i 2020. Tiltakene anses å være **delvis** risikoreduserende.

Innspill

Sekretariatet har ikke mottatt innspill som gjelder området.

Kontrollutvalget har trukket fram sikkerhet og beredskap som et aktuelt tema for risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Sannsynlighet

På bakgrunn av den pågående pandemien og stadig mer merkbare virkninger av klimaendringene framstår risikoen for at det kan inntreffe uønskede hendelser på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet som **høy**.

Forvaltningsrevisjon og tilsyn

Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon på området i planperioden 2013-2020.

Deler av området kan være gjenstand for statlig tilsyn på systemnivå.

Vesentlighetsvurderinger

Dette området er vesentlig sett ut i fra flere perspektiv. Ut fra en samlet vurdering anslår vi vesentlighetsgraden til å være **høy**.

Området anses å være aktuelt for forvaltningsrevisjon i den kommende planperioden. Eventuell forvaltningsrevisjon bør gjennomføres tidlig i planperioden.

Sekretariatets vurderinger:

Kommunestyret i Hasvik har vedtatt at det skal gjennomføres tre forvaltningsrevisjoner i Hasvik kommune i 2021 tilknytning til Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024. Den ene av disse er forvaltningsrevisjon av området sikkerhet og beredskap.

Sekretariatet tilrår at forvaltningsrevisjonen om sikkerhet og beredskap igangsettes basert på følgende forutsetninger:

Formålet med forvaltningsrevisjonen:

Formålet med forvaltningsrevisjonen vil være å avdekke eventuelle lovbrudd, avvik, svakheter og mangler, samt forbedringsmuligheter på det undersøkte området.

Avgrensning:

Forvaltningsrevisjonen avgrenses til så langt som mulig å gjelde et bruker- og innbyggerperspektiv, samt et medarbeiderperspektiv. Det vil si at undersøkelsen skal gi svar på kommunens arbeid med å sikre innbyggernes trygghet i sitt arbeid med sikkerhet og beredskap, samt arbeidsfordeling blant medarbeidere internt i kommuneorganisasjonen.

Kontrollutvalget forutsetter at denne forvaltningsrevisjonen blir utformet på en slik måte at den lar seg gjennomføre på en rask og effektiv måte.

Problemstillinger:

Kontrollutvalget vedtar følgende to hovedproblemstillinger for forvaltningsrevisjonen «Sikkerhet og beredskap»:

I hvilken grad har kommunen etablert rutiner og praksis for å ivareta innbyggernes trygghet i sitt arbeid med sikkerhet og beredskap?

I hvilken grad har kommunen etablert rutiner og praksis som sikrer en forsvarlig arbeidsfordeling internt i kommuneorganisasjonen når det gjelder arbeidet med sikkerhet og beredskap?

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide eventuelle under- og tilleggsproblemstillinger i tilknytning til hovedproblemstillingen.

Prosjektskisse/prosjektplan og bestilling

Kontrollutvalget ber Hasvik kommunes revisjon (Vefik IKS) om å oversende en prosjektskisse/prosjektplan som viser revisjonens tolkning av oppdraget, slik dette er beskrevet i saksutredningen og kontrollutvalgets vedtak.

Prosjektplanen skal være utformet i tråd med god kommunal revisjonsskikk, jf. RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon. I tillegg skal den vise aktivitetsplan, herunder planlagte timer

fordelt på disse aktivitetene, samt framdriftsplan for gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen oversender prosjektskissen/prosjektplanen til kontrollutvalget v/sekretariatet innen 1. juli 2021, slik at denne kan behandles på utvalgets møte i september/oktober.

Tidspunkt for oppstart og frist for levering:

Når kontrollutvalget har godkjent prosjektskissen/prosjektplanen fra revisjonen, anses selve forvaltningsrevisjonen som endelig oppstartet.

Nærmere frist for levering av ferdig rapport til kontrollutvalget fastsettes av kontrollutvalget ved utvalgets behandling av revisjonens prosjektskisse/prosjektplan

Timeressurser:

I følge Vefik IKS har Hasvik kommune 349 timer til rådighet til gjennomføring av forvaltningsrevisjon i 2021.

Det legges til grunn at denne forvaltningsrevisjonen kan gjennomføres innenfor et timetall på om lag 150 arbeidstimer.

Sekretariatets tilråkning:

Kontrollutvalget viser til Hasvik kommunes Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024, samt risiko- og vesentlighetsvurderingen som danner grunnlaget for planen.

Kontrollutvalget vedtar å igangsette forvaltningsrevisjonen «Sikkerhet og beredskap» under de forutsetninger som fremgår av saksfremlegget til saken.

Kontrollutvalget ber Hasvik kommunes revisjon (Vefik IKS) om å oversende en prosjektskisse/prosjektplan som viser revisjonens tolkning av oppdraget, slik dette er beskrevet i saksutredningen og kontrollutvalgets vedtak.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen oversender prosjektskissen/prosjektplanen til kontrollutvalget v/sekretariatet innen 1. juli 2021, slik at denne kan behandles på utvalgets møte i september/oktober.